

3

Jaký byl první text, na kterém jste pracovali?

úvodník

O Wolkrově Prostějově jsem věděla snad od narození (může za to moje rodinné zázemí), a už jako malá holka jsem si přála vplout do toho světa poetů a umělců. Do teď nevím, zda-li se mi to tak úplně podařilo. Je to totiž dřina být umělcem. Na hudební nástroj jsem cvičila nerada, fantazii na vymýšlení příběhů jsem sice měla, ale trpělivost na jejich sepsání mi scházela a tréma z mluvení před lidmi ze mě vždycky snad všechn ten talent a um vyklepala.

Je ale pravda, že mám ještě spoustu času všechno dohnat, alkohol můžu legálně požívat teprve pár měsíců a velcí umělci se nerodí ze dne na den. Postupně se jimi stávají.

Ani žádný učený z nebe nespadl a letošní „poprvé v redakci“ mi to potvrdilo (jen dokud nejde o psaní všemi deseti, to se musím totiž ještě sakra rychle naučit). Co se tím snažím říct, po dvou dnech u nořasu s minimálním příjmem živin a žalostným pitným režimem, cítím vděčnost i frustraci z toho, že se pořád mám co učit. A že mám kolem sebe lidi, kteří to podpoří a bez kterých bych tady nebyla.

Každý jsme někde začínali, teď tady začínáme my a věřím, že nás (redakční kuřátka) toho ještě čeká mnoho a že se to časem naučíme.

Zároveň jsem přesvědčená, že si i každý z vás odnese něco nového, nějaký nový skill, um, informaci, ať už ze seminářů, textů, od ostatních účastníků nebo doufám i ze Zpravodaje. A věřím, že nám čas strávený tady a píle, se kterou všichni všechno (recitaci, divadla, organizaci festivalu, porotování, lektorování, zpravodaj...) děláme, přinese ovoce a budeme se moct nadále posouvat a zlepšovat. Ale chce to čas a trpělivost.

Když nad tím teď tak přemýšlí moje netrpělivá stránka, asi už ani nechci být umělcem. Chci jenom dělat věci, co nás budou bavit. Jako třeba psát, recitovat, hrát, chodit do divadla, prostě tady a teď BÝT.

Kláriňa

!!!ZMĚNA V PROGRAMU!!!

Soubor Čistírna začíná v 16:55 v MD - jeviště

Soubor ASistenti hraje v 17:40 v MD - jeviště

Rozbory divadel zůstávají na 19:00

recitátoři 1. kategorie

ROZHOVORY s recitátory

Žofie Horáková (Josef Hiršal a Bohumila Grögerová:
Logický text - molekulární)

Jak jsi se k textu dostala a jak se ti s ním pracovalo?

Vybrala mi ho moje paní učitelka, protože jsem chtěla vyzkoušet něco nového. Tenhle text je takový osobitý a zajímavý, takže jsem si ho chtěla zkusit a moc se mi to líbilo, fakt, hrozně jsem si užila tu práci jen s tím, takže i když tady nic nevyjde, tak jsem moc ráda, že jsem si ten text mohla říct.

Co byla první věc, kterou jsi udělala, když jsi přijela?

Šli jsme se zaregistrovat a ubytovat.

Anna Pohořálková (Lucie Faulerová: *Lapači prachu*)

Ve včerejší inscenaci se také objevily texty a inspirace Lucíí Faulerovou a letos má být na Wolkráku zastoupena ještě víckrát. Čím je pro tebe zajímavá a atraktivní?

Já jsem si ho vybrala trochu náhodou, takže tohle mě vlastně mile překvapilo a myslím si, že je to dobře. Podle mě má zajímavé texty, proto jsem si ho vlastně vybrala a určitě její tvorba má co nabídnout a dá se pokaždé interpretovat jinak a máme u ní volnou ruku. To se mi na tom líbí.

Co byla první věc, kterou jste udělala, když jsi přijela?

Hodně jsem chodila pěšky.

Antonín Adam (Ivan Vyskočil: *Studnice Jakubova*)

Jak u tebe probíhal výběr textu?

No, mně bylo řečeno (paní učitelkou), že jsem si text prý už vybral před pár lety sám, ale nakonec ho nerecitoval. Přiznám se však, že když jsem se na text podíval, tak jsem měl pocit že ho vidím poprvé.

Co pro tebe bylo nejnáročnější během přípravy?

Vymyslet charakter paní, která si myslí, že její řidič je Jakub. Představit si, jak by mohla vypadat a jak by mohla odpovídat, to bylo nejtěžší.

Julie Buchtová
(Hana Kolaříková: *Mušle*)

Co tě vedlo k výběru tvého textu?

Moje paní učitelka mi dala knihu Mušle, kde mi vyznačila její oblíbené pasáže. Knihu jsem si přečetla a opravdu se mi líbila. Zároveň je to úplný opak oproti tomu, co jsem recitovala minulý rok.

Jak dlouho jsi na textu pracovala?

No... to bylo taky zajímavý. Já jsem původně měla úplně jiný text, ale usoudila jsem, že není tak dobrý a přešla jsem k tomuto.

Co byla první věc, kterou si udělala, když jsi přijela?

Ubytovala jsem se.

Matylda Neusar
(Morris Gleitzman/Barbora Puchalská: *Kdysi*)

Měla jsi vcelku silný text, vybrala sis to téma nějak záměrně?

Já jsem četla knížku, ze které ten text je a už jsem z ní jednou úryvek měla. Navíc se mi lépe říkají vážnější texty než takové vtipné, hravé a zábavné.

Co byla první věc, kterou si udělala, když jsi přijela?

Následuje dlouhé ticho... No, asi jsem se šla, jak se tomu říká...zaregistrovat.

Kristýna Sovová
(John Scalzi/Martin Petřík:
Když převzal moc jogurt)

Jak jsi se dostala k recitaci?
Recituju už od malička, asi od první třídy a vedla mě k tomu hodně mamka.

Máš nějakou oblíbenou příchut' jogurtu?

Tyjo asi jakákoli ovocná, ale hlavně malinová a asi třeba slaný karamel.

Štěpánka Šimonová
(Stephen Leacock/Jana Nováková a Josef Novotný:
Strasti soužené duše neboli z memoárů Marie Mašinové)

Zнала jsi Stephena Leackocka před tím než jsi objevila tvůj text?

Ano! Znáám ho již od šesté třídy. V té době jsem recitovala jeho text s názvem: Kouzel-

nický amatér. Po čase jsem si na to vzpomněla a rozhodla se objevit další jeho texty.

Tvůj text byl velmi vtipný, neměla jsi sama problém se nasmát?

Samozřejmě, moje paní učitelka ze mě byla často nešťastná. Záchvaty smíchu byly opravdu časté.

Co pro tebe bylo nejtěžší?
Asi si celý text zapamatovat.

Antonín Kubík (Ihar Aliněvič, Marcello D'Orta/Dagmar Magincová, Kateřina Vinšová: *Já to doufejme něk zmáknou*)

Bylo pro tebe těžké sestavit koláž z více textů?

Ani ne, věděl jsem jaké části tam chci. Všechno do sebe zapadlo.

Co tě nejvíce v knize zaujalo?
Určitě autentičnost. Část je z vězeňského deníku a druhá část je tvořena ze slohových prací dětí z jižní Itálie. Takže je to psané upřímně.

Vladimíra Lubinová
(Lucie Faulerová: *Montáž z knihy Lucie Faulerové Smrtholka a dalších textů*)

Vybrala sis velmi těžké téma, co tě k tomu vedlo?

Je důležitý o tom mluvit a lidé toto téma rádi zametají pod koberec a myslím si, že je důležité, aby se to řešilo.

Co pro tebe bylo na přípravě textu nejtěžší?

Poskládat to. Jsou to různé úryvky z knihy Smrtholka spolu se statistikami a musely

jsme to poskládat, tak, aby to mělo spád a vyznělo, jak jsme chtěly. Nejhuř se mi i učily ty statistiky.

Co byla první věc, kterou jsi udělala, když jsi přijela?

Nebyla to úplně první věc, kterou jsem udělala, ale chtěla bych jít na jídlo k Ječmínkovi (smích).

Alan Peša
(James Thuber/Radoslav Nenadál: *Muž ve vlaku*)

Jak jsi se dostal ke knize, ze které máš text?

Já jsem se k ní dostal poměrně namátkou, protože jsem se chtěl dostat ke vážnějšímu textu, protože jsem do teď dělal takové vtipnější texty a chtěl jsem změnit atmosféru. A narazil jsem na tuhle knihu.

Co pro vás bylo nejnáročnější na přípravě textu?

Dokopat se k tomu začít se ho učít.

Čím vás text oslovil?
Tou změnou atmosféry

Jiří Tilich
(Karel Čapek: *Anonym*)

Jak jsi se rozhodl pro Čapka a myslíš si, že je tento jeho text stále aktuální?

K Čapkovým textům jsem se dostal díky paní učitelce a nakonec jsem vybral tento, protože si myslím, že je velmi, velmi aktuální.

Pamatuješ si nějaký svůj první zážitek s recitací?

Asi možná něco ve školce, ale úplně první text a recitaci si nepamatuji. Ale vím že

u textu, s kterým jsem dělal talentovky do ZUŠky, jsem si cukroval koblihu, a pak se do ní na konci zakousnul.

Jsi na Wolkrově Prostějově poprvé?

Na wolkrově prostějově jsem potřetí a podruhé jako recitátor.

Martina Janišová
(Rupi Kaur/Petr Teichmann: *báseň z knihy Mléko a med*)

Čím tě zaujal tenhle text a všeobecně Rupí Kaur?

Já jsem si potřebovala najít báseň na konzervatoř a bylo to pro mě docela náročné. Chtěla jsem nějakou dobrou báseň a Rupí básně jsou krásné. Jsou úderné, lidské a ze života.

Jak jste přišli s nápadem zapojit do přednesu židli?

Já jsem si tu židli do toho rozhodla zakomponovat sama. Líbilo se mi, že je tam taková našťvaná a chtěla jsem do toho přidat nějaký další prvek, který by tam dal nějakou změnu tomu prostě.

Co byla první věc, kterou jsi udělala, když jsi přijela?

Kromě toho, že jsem šla do DUHY, tak jsem se hlavně pak osprchovala.

Kláriňa, Vojta T.

ROZBORY recitátorů

Emma Churavá, Ivan

Vyskočil - úryvek z knihy *Malý Alenáš*

RŠ: Jaký byl tvůj záměr, který jsi sledovala výběrem tohoto textu?

Já jsem chtěla bavit lidi, chtěla jsem předat tu svoji energii. Chtěla jsem text, který budu já, a to tady platí. Já se v tom textu strašně vyžívám.

RŠ: Je to vidět, ty se usmíváš, bavíš se u toho. Ta energie byla obrovská. Někdy jsme ale měli pocit, že místy prvoplánová radost přebývá tu jazykovou hloubku. Například ve chvíli, kdy autor toho textu, říká: „Dovedete si to představit? Dovedete si to představit“ – tady ten fór, kdy ti posluchači nevidí, kam je vedeš, tak jim to vpálíš. Ale tam je ta otázka, která by to byla schopná dovést dále; pro posluchače tak to moc brzo odhalíš tu fintu. Doskočilův text je plný detailů, které se opírají o maličkosti, psychologii tohoto textu, tyto drobnosti se bohužel vytratily. *Ten text jsem si připravovala sama a neměla jsem žádnou zpětnou vazbu, tak jsem si to udělala, jak jsem chtěla, takže jsem za tento komentář velice ráda.*

Julie Štásková, Edgar Allan Poe - *Černý kocour*

Zvolená část povídky porotě přišla jako jedna velká expozice a gradace, ale konec byl jen jedna velká věta. Přitom právě až po ní si člověk začne klást otázky. Možná by porotci oželeli kus vpředu a přidali na konec víc textu. V této podobě

nebylo zodpovězeno spoustu otázek: třeba proč se z postavy stal alkoholik. Posluchači se dozvěděli jen to, že cítí vůči sobě odpor. Přitom právě konkrétní autoportrét postavy byl to nejdůležitější. Projev recitátorky byl milý a zajímavý, ale místy zbytečně kouskuje jednotlivé věty a zabarvuje slova. Také by si měla dávat pozor na zbytečné pauzy. Pozlobilo ji slovo cit s nezaznělým T. Recitátorka prý text schválně pojala tak, aby diváci toužili po příspěvku. (porotkyně VB)

Nikol Fojtíková, Jan

Těsnohlídek: *Městské dívky prý líbají na ústa*

LV: Těžko se mi v tom orientovalo. Bylo by potřeba domyslet, co se děje, jaký to má důvod. Mám z tebe pocit nejistoty. Celkem jsi to na nás chrílila.

Rostislav Svoboda, Jan

Těsnohlídek: *Poslední kytky pro Milana Kozelku*

LV: Měl jsi to trochu srozumitelnější než Nikol Fojtíková. Zkus najít smysl, aby to bylo zajímavější pro diváka a aby tam těch smyslů bylo víc. Pak divák visí na rtech, co se stane dál, jaký bude další překvapko.

Antonín Adam, Ivan

Vyskočil: *Studnice Jakubova*

JK: Jaký z toho máte pocit? Jste se svým výkonem spokojení?

Já jsem spokojený s tím, jak se mi to podařilo.

JK: Mně se to zdálo velmi zá-

bavný, netlačí to na humor, ani prožitek. Problém bych viděl v tom, že jste mě navedl na téma automobilismu, takže jsem si pak nepřipadal ready na skok jinam. A já bych si mohl to skákání od tématu k tématu užít, ale bylo by potřeba vědomě pracovat s tím, že nás lakujete. Ve vaší interpretaci bylo hodně sebevědomí. Když se v textu převlékla ta žena do županu, tak to bylo takové: Už zase? Zase nahá ženská?

Antonín Kubík, I. Aliněvič,

M. D'Orta, K. Vinšová

– *Já to doufejme něk zmáknou (koláž textů)*

RŠ: Z tvého výkonu jsem měl pocit celku, kterému rozumíš, nebojíš se využívat gesta, čapku, otočení se – díky těmto prostředkům to celé dávalo smysl, celou tu stavbu jsem „sežral“. Kde to začalo haprovat bylo ve chvíli, že jsem žil v tom, že se člověk dostane do vězení, a pak se vrací v myšlenkách do dětství, ale fašoun? To gesto na konci, to, bylo jasný, ale já jsme si to nedokázal spojit s tou první částí. Na konci, já jsem se s tebou nevrátil zpátky do toho vězení. Posluchač by ale tedy potřeboval trochu jinou výstavbu, aby si to všechno propojil, aby byl lépe vtažen do celého textu a orientoval se v něm. Kolegové ještě přemýšleli nad tím, jestli si vždy správně otočil čepici, jestli opravdu ty přechody mezi dětstvím a pak dospíváním byly přesně správně propojeny s tím upravováním

čepice. Ještě by mě zajímalo: Co měl být vypravěčský cíl? Co bylo motivací vybrat si ten běloruský text? Bylo to to vězení?

Vybral jsem si to proto, že kromě těch dětských pasáží, jsem tam chtěl mít i ten dospělý pohled, člověka, co skončil ve vězení, se všemi těmi lidmi, pankáči, nacisty a tak.

Barbora Dolanová, Daniil

Charms: *Příhoda na ulici*

LV: Působíš přirozeně a uvěřitelně, vyprávíš to, co sis vybrala, se záměrem. Máš přirozený lidský kontakt který mě baví, slyším, že máš nějakou představu, kterou pak vyprávíš – to je to, co se má stát. Bavilo mě to poslouchat. Přemýšlela jsi, jestli ta historka může mít nějaký metaforický charakter?

Ne.

My vlastně nevíme, proč ty cihly padají, zkus to tam dostat spolu s další rovinou sdělení.

Barbora Honzíková, Květa

Legátová - Káča

GZS: Káča, je to náročný monologický text v ich formě, který může být zrádný tím nevstupovat do postavy a nerozhrávat to, ale opravdu ho vyprávět. Já jsem měla pocit, že máš v těle hodně napětí a říkala jsem si, kdy se ta Káča v tobě uvolní.

Mě zaskočila ta reakce publika, to hrobové ticho, já jsem zvyklá, že se více smějou a tak jsem moc přemýšlela o tom, co se děje a ztuhla jsem.

GZS: Já čtu tvou výstavbu, že víš o čem a proč to říkáš, že máš ten text načleněný a vidím v tobě tu Káču, ale je

tam pro mě napůl - ta živelnost uvnitř mi úplně nehrála. Máš tam místa s malou vášní. Káča má v sobě velký přetlak energie a to je důvod, proč dělá ty bláznivé věci. Celý tvůj výkon mi byl v podstatě sympatický, protože jsem viděla, že to uvnitř sebe máš, nerostlo ti to tady a teď, což bylo tím, jak jsi kontrolovala co se ti děje. A to pak z pusy jde text, ale hlava je někde jinde, neboj se zastavit v přítomnosti. Moc ti za tvůj přednes děkuji, za skvělý výběr a nech si ten text, ještě ho neopouštěj a užij si ho, vždyť každá máme v sobě kousek Káči...

Štěpánka Šimonová,

Stephen Leacock: *Strasti*

soužené duše neboli z

memoárů Marie Mašinové

JK: Jaký z toho máte pocit?

Jste se svým výkonem spokojení?

Já jsem si ten text užila jako nikdy. A bylo to publikem. A bavilo mě to, i přestože mi toho hodně vypadlo.

JK: Vaše schopnost vplouvat a vyplouvat z textu byla vážně fenomenální. Bylo znát, že to má odezvu a že je to zábavné. Bavili jsme se o volbě prostředků, ale vy používáte různá gesta i teď, když o tom textu mluvíte. Jestli je to pro vás tedy přirozené, je to podle mě ta lepší varianta. K dalšímu bodu, přišlo mi, že už se to potom nikam neposouvá. Vy to nakopnete a už to prostě není kam posouvat. Na druhou stranu, ubrat se dá vždycky.

Julie Buchtová, Hana

Kolaříková - *Mušle*

Porotkyně ocenila velice při-

rozený a jemný projev. Recitátorka má podle ní dar člověka zaujmout, stáhnout na sebe pozornost. Nicméně porota naráží na problém, že dostatečně neodlišila prostředí, vzpomínky a současnost. Pomohl by odstup postavy, který by nabídl i určitou vroucnost, zejména ve vyprávění o babičce. Postava sociální pracovnice podle Bezdíčkové nebyla upřesněná a ačkoliv recitátorka tvrdí, že ji měla promyšlenou, do výsledku se to nepromítlo. Dále tam byly obrazy, se kterými by se dalo pracovat na jiné rovině, aby se ujasnilo prostředí a udělala se patřičná tečka. Recitátorka vyjádřila obavu, že s odstupem nedoputovaly emoce k divákům. Podle lektorky vroucnost její světenkyni nechyběla a dobře oddělila postavu babičky. (porotkyně VB)

Valerie Němcová, Nikolaj

Vasiljevič Gogol – *Bláznovy zápisky*

RŠ: Já se přiznám, já jsem nevěděl, kde začínáme a kam jdeme, kde to končí.

Původně to bylo celé delší, ale už to bylo moc, tak jsme se rozhodli to takto utnout. Celý ten text je vlastně půlka té reálné povídky.

RŠ: To bude ono. Ty jsi nás rovnou přivedla do dané situace, otázka pro mě je, jestli tím neztrácíme něco důležitého, co bychom potřebovali pro lepší pochopení celkového vyznění. My na konci textu vnímáme to násilí, ale nevidíme v tom ten tvůj postoj, třeba jestli ti je ho líto, nebo co si ty o tom myslíš. Ten konec pro nás bohužel vyšuměl, vzala sis dramaturgicky na interpre-

tační přednes strašně náročnou část. Máš dobrý vypravěčský potenciál, ale hodil by se ti příběh, kde by se toho dalo lépe využít.

Jan Vokrouhlecký, Antonín
Přidal: *dvě básně ze sbírky Zpovědi a odposlechy*

LV: Je vidět, že víš, proč sis to vybral a víš o čem mluvíš. Nejcenější je pro mě slyšet postoj recitátora. Srozumitelnější pro mě byla Meditace než Tiskový mluvčí. Chtělo by to dotáhnout stavbu Tiskového mluvčí – má rám, který ironizuje tvar projevů – mohlo by to být výraznější, že paroduješ výstupy v různých podobách odehrávající se v realitě, klidně výrazněji plivnout na média, zkreslování informací, odvádění pozornosti; víc té parodičnosti. Slévalo se do jedné linie (jen trochu). Srozumitelné je sestavení těchto dvou textů spolu, jsou dohromady funkční. Báseň Meditace mě bavila, bylo to více pestré. Jen doladit detaily.

Anna Pohořálková, Lucie
Faulerová - *Lapači prachu*

RŠ: Já bych asi potřeboval říct kontext k tomu textu..?

Je to knížka o ženské, která je trošku šiblá, má určité psychické problémy, dost ji baví pozorování a domýšlení si věcí a ten text je vystřižen z druhé poloviny toho příběhu.

RŠ: Ten text drží pohromadě, týká se jedné události, ale na čem jsme se shodli je, že jsme nedokázali rozklíčovat, co je tím hlavním sdělením.

Vybrala jsem si to kvůli barvitosti toho textu, na přednes je to ale kvůli tomu oříšek. Nepovedlo se mi ustálit na nějaké stoprocentní verzi, dost jsem

to hledala. Našla jsem si v tom myšlenku toho, že smrt je vlastně běžnou součástí a tak. RŠ: Je to i o vztahu vypravěčky k té ženě, ale nedokázali jsme rozklíčovat tvůj postoj k ní nebo co jsi nám tím chtěla říct.

Martina Janišová, Rupi Kaur
- *Mléko a med*

První otázka směřovala k rekvizitě - židli. Ta v počátku tvorby pomohla držet postoj, ale podle lektorky byla recitátorky postava už tak pevná, že by židli ani nepotřebovala. To porotkyně potvrdila. Text porotě formálně připomínal antickou tragédii a odpovídal by tomu i způsob recitace. Přitom po rozboru jednotlivých vět se spíš zdá, že je to jednoduchý text. Konec vyzněl jinak, protože viděli ostrý projev, a přitom vše končí flegmaticky. Recitátorka nedovedla odpovědět, co přesně postava prožívá. Porotce Radim Šíp doplnil, že je pro posluchače důležité obdržet jasnou interpretaci. Je to základní úkol přednášejícího.

(porotkyně VB)

Karel Roubych, Tomáš

Peřina: *Klaun Pompa*

JK: Jak jste k tomu přistupoval?

Já jsem si vždycky chtěl zkusit zahrát psychopata. To jak přemýšlejí, mě zaujalo. Konkrétně pro Pompa je vlastně smích a bolest to samé. Myslím si, že můj záměr je spíš než zamýšlení pobavit.

JK: Měl jsem pocit, že jste to malinko překomboval. Ten text má složitou stavbu a zbytečné mezery mi trochu bránily, to plně pochopit. Měli jsme s ostatními porotci pocit, že kvůli jednotlivostem se vám

hroutí celkový obraz.

Eliška Stratilova, Shan Tan
- *Příběhy z vnitřního města - motýli*

GZS: Vybrala sis k interpretaci text, který je metaforický, nese silné podobnosti a krásné obrazy. Je lyrický, někde je příběhový, někde ne a to jak je takhle zakuklený může být úskalí pro interpretaci. Pro tebe bude jedna z výzev pracovat se svým hlasem, najít dechovou oporu, aby se hlas opřel a i slovo vyslovené potichu znělo prostorem. Jsi citlivá vypravěčka, ale byla jsi potichu. Četla jsem ten příběh jako zázračný moment, který se stane a lidi se můžou zastavit a přemýšlet si o čem ten život vlastně je. Text je psaný ve vir formě (my), má tak silnou působnost, protože vypravěč mluví za nás všechny. Myslím si, že jsi ve třech čtvrtinách cesty ve smyslu abychom tě zvládli sledovat a všechno přečíst. Chce to atmosféru velkého vnitřního pnutí – teď a tady nevyplašit ani jediného motýla, k tomu je třeba vypravěčova angažovanost něco zachytit a předat tu představu. Oceňuju, že rozhodně nejsi vnějšková. Sdělila jsi to s citem a pokorou, máš vlohy k přednesu. Děkuji za dramaturgické oživení.

Vladimíra Lubinová, Lucie
Faulerová - *Montáž z knihy Lucie Faulerové Smrtholka a dalších textů*

RŠ: Mě osobně velmi zaujal ten výběr. Smrtholka - není to příjemný čtení, ale je to moc hezky napsaná věc. Jde o vybrané úseky, které se v knize objevují jako momenty fascinace tou smrtí, podloží pro je-

jich pochopení jsou v postavě té hlavní hrdinky. Tady, kdy ta hrdinka ustupuje do pozadí, bychom my jako posluchači potřebovali motivaci těchto příběhů. Co je ta hlavní myšlenka? Ani jeden z nás jsme to úplně nepochytili.

Hlavní myšlenka pro mě byla v těch statistikách, kdy ta péče je úplně na hovno, chtěla jsem na to upozornit, a proto ve mně nejvíce rezonují tyto úseky. Tyto úryvky velmi silných příběhů vtahují posluchače jinak, než ty statistiky. Shodli jsme se na tom, že jsme si museli moc domýšlet a nejsem si jist, zda posluchači tuto náročnou dramaturgickou cestu zvládli následovat. Chtělo by to možná trochu více odlišit část příběhovou a část statistickou.

Matylda Neusar, Morris

Gleitzman - *Kdysi*

Porotkyně celou dobu přemýšlela nad tím, z jaké pozice a prostředí se k ní text dostává. Diváci prý znají historický kontext a očekávají smutný konec, a tak jí tam chyběla škála emocí. Všechny pocity se k ní do jisté míry dostali, ale asi by chtěla větší zaujetí situací ze strany recitátorky. Divák by si rád s postavou udělal vztah a prožíval trauma s ní. Mohlo by pomoci si text rozvrstvit a postupně příběh odkrývat. Poslední věta prý měla mít buď silnější názor nebo jít víc do tázavosti. Lektorka poprosila také o pozitivní hodnocení. "Všichni na WP jsou prostě boží, protože se dostali sem. Jen mi přijde, že recitátory více posune konstruktivní kritika," odvětila Bezdíčková.

(porotkyně VB)

Alan Peša, James Thurbe -

Muž ve vlaku

Porotkyně recitátora označila za rozeného vypravěče, který navnadí diváky ke zvědavosti. Celou dobu se mu dařilo zpřítomňovat muže ve vlaku a zároveň odbíhat za pomoci vsuvek, což je těžká disciplína. Přitom celé gro bylo ukryto v jedné větě na konci, a to byl kámen úrazu. Pomoly by škrty, aby nebyl moc velký kontrast květnatosti začátku oproti konci. Bylo vidět, že právě zde významně klesla i energie. Došlo k několika nepřesnostem v textu, které by nevadily, kdyby nebyly doprovázené neuvolněností obličejů. Vyhazovalo ho to s postoje a diváky z pozornosti. Měl by si dát pozor na důraz na předložce.

(porotkyně VB)

Kristýna Sovová, John

Scalzi: *Když převzal moc jogurt*

LV: Vybrala sis zajímavý text, podala jsi to přehledně, srozumitelně a zábavně, bavil jsem se u něj, ale chybí mi tam nějaký hlubší smysl. Myslím, že ten text má metaforický podklad, za který si můžeme dosadit lecjaký případ z reality. Tak na co je to satira? Dala by se v tom prostě najít nějaká pointa.

Jiří Tillich - Karel Čapek:

Anonym

JK: Bylo znát, že to lidem přišlo stále aktuální. Jisté okolnosti se mění, ale jinak je to současné. Přišlo mi, že vám ten text vážně sedne. Celkově to bylo přirozené a tak jako vaše. Měl jsem pocit, že se na mě nic nehraje, že popisujete, co se kolem děje, a pak o tom nahlas přemýšlíte. Na druhou

stranu se mi ke konci zdálo, že už se obrací stále totéž. Vrchol byl pro mě v momentu onoho setkání.

Agáta Matesová, Slawomir Mrozek - Praxis

GZS: Líbí se mi výběr textu a pobavíme se o tom, jak ten výkon může ještě ožít. V jednu chvíli ti splynuly postavy, ty se potřebují ještě dovyvinout. V textu jsou úseky přímé řeči a ty je potřeba mít oddělené tak, abychom se v nich jasně orientovali, protože tam není prostor pro vyprávění, takže jejich role by se neměli přehodit. Čtu tvůj výklad, ale vyšel mi maličko, to je škoda. Neboj se jít u vypravěče do větší nadsázky, aby ti z toho vyšel ten humor. Klíč je v postavách a v práci s vypravěčem, bavíme se spolu o fakt hezkým výkonu, tohle je návrh jak to ještě posunout. K tomuhle textu se můžeš vracet klidně celý život, to máš výhodu, našla jsi ho už teď. Moc děkuji.

Žofie Horáková, Josef Hiršal a Bohumila Grögerová -

Logický text - molekulární

GZS: Vybrala sis krásný experimentální text a jsou vidět tvé cesty tou hrou, ale máš na to, jít v tom ještě dál. Víc si hrát s divákem a s tím, že mu něco nastolíš a když si myslí, že už ví, ty ho překvapíš. Máš to v očích a můžeš si dovolit vést větší temporytmické i představové bláznovství. Hezká práce a dramaturgický přínos, díky.

---

vysvětlivky použitých zkratk
Vladimíra Bezdíčková (VB),
Libor Vacek (LV), Gabriela
Zelená Sittová (GZS), Josef
Kačmarčík (JK), Radim Šíp
(RŠ)

zapsali L+D+H+Z+V

Intuice dvakrát jinak

Moje redakční poprvé začíná exkurzí na dva semináře, z nichž první je **Herec v prostoru a pohybu**. Už samotná cesta na něj byla výzva: na rozdíl od Duhy nebo divadla mi prostějovská ZUŠ a její divadelní sál nic neříkají, vyrážím tedy podle Google map, které mě do budovy ZUŠ zavedly, načež jsem zjistila, že špatně! Divadelní sál je tu totiž na zámku. Scházíme se tedy na nádvoří a sestupujeme do sálu, kde se setkáváme s Veronikou Smolkovou,

veronika, která rozhoduje, že dnes se půjde ven. Bereme tedy židle a vydáváme se do nedalekého parku, kde nejdříve probíhá úvodní „seznamovací“ kolečko. Veronika začíná vysvětlovat pravidla hry na kočku a myš. „Jdeš hrát taky?“ „No já nevím, možná budu teď radši ps..“ „Ale jdeš.“ A tak se stávám součástí spin-offu „baby“ s židlemi a dvěma oddělenými prostory. Veroničin seminář je dynamický, po pár minutách přecházíme na jinou aktivitu a zkusíme uvolněně pohybovat svými těly a uvědomovat si, jak při tom fungujeme, která místa jsou napjatá, která uvolněná, zvědomujeme si náš pohyb. Z jednotlivců se rázem stávají dvojice – chodce a průvodce, průvodce drží ruku na chodcově temeni a vede ho prostorem, celý seminář slovy Veroniky „vyrostl o několik centimetrů“ a vzpřímeně kolem mě prochází parkem. Následně se bavíme o těžišti, etuda s chodcem a průvodcem se opakuje, tentokrát se ale soustředí na kyčle. Přichází série dalších „her“, rozmotáváme si zamotané ruce, snažíme se skupinově počítat se zavřenýma očima, aniž bychom současně řekli stejné číslo, pracujeme s rytmem, hrajeme zrcadla, partneríme. Pozoruju, jak účastnictvo semináře napodobuje jeden druhého, až se nakonec ztrácím v tom, kdo je, (jak tomu říká Veronika) leader a kdo follower (což je dobře!), načež se bavíme o tom, jaká z rolí nám více vyhovuje. Z po-

hybů se pak pomalu přechází do gest, vedoucí semináře vysvětluje, jaký je mezi nimi rozdíl. Moje návštěva končí krátkými scénkami, které mají vycházet z určitých gest (Neviděli jste moje klíče? Jé, já je měl pod parukou!). Po nich se přesouvám do přednáškového sálu v divadle – takhle vzpřímenou chůzi Prostějov dlouho neviděl.

Z městského parku přecházím do Ticha, doslova. Co přesně se na semináři **Na hraně ticha** v tu chvíli dělo dokáže asi říct jen účastnictvo a lektor Dodo Gombár, z kontextu a následující konverzace si ale skládám, že pravděpodobně šlo o chvíli hluboké koncentrace a možná introspekce, kdy se má člověk dívat na určitou situaci, pocit, možná sebe (těžko říct) z různých úhlů pohledu, které jsou pravděpodobně polárně opačné. Následovala diskuze o tom, jaká z těchto dvou pozic

byla pro koho jednodušší a proč. „Nejdřív jsme museli jít do bodu nula – to jsou ty první dvě vteřiny, když se probudíš a jsi sám sebou, pak se proti nám nastavilo zrcadlo, kterému jsme museli říct ‚to jsem já, jsem tady‘. Pak k tomu šla spousta dalších zadání,“ upřesnila mi po semináři frekventantka Oksana Kaplanová. Dodo se následně ptá, co je intuice: padají slova jako pocit, přání, zkušenost, směrovka, náповěda, šestý smysl, duševní

kompas. Přemýšlí se o tom, co znamená mít něco a co znamená mít nic. Dodo někomu dává do ruky kamínek, někomu ono nic, účastnictvo má se sevřenými pěstmi podle intuice poznat, do jaké skupiny (lidé s něčím, lidé bez ničeho) patří. Pozoruju, jak se rozhodnutí na poslední chvíli mění, jak moc jsou rozhodnutí o začlenění do skupiny. „Teďka se něco děje, co nikdo neví, co je,“ popisuje lektor semináře chvíli před tím, než se skupiny navzájem začnou hledat a rozejdu se pro prostor. „Ke komu patřím a ke komu nepatřím. Kdo je můj klan a kdo není můj klan. A vyprdněte se na to, proč. Intuice nezná proč. A pokračujte v hledání.“ Mluví se o tom, jaké překážky intuici tvoříme, co jí brání a co naopak pomáhá. Co je pro intuici určující: všichni se shodují na očích, na jakémsi světle v nich, pohledu, na tom „něčem“, co v nich je, na jistotě pohybu, energii. Nakonec Dodo popisuje dva různé druhy ticha: když už není co říct a když ještě není co říct. Čte se Hamlet, každý v něm má za úkol najít něco, s čím se ztotožňuje, co mu je vlastní. Každý pak čte jen „svou“ část, nejdříve popořadě, potom všichni najednou, „jako orchestr“, „jako když se tím textem jdeme pohádat“. Poslední ze zmíněných je právě ta situace, kdy ještě není co říct, nikdo nechce mít první slovo, slovo se rodí z ticha. Dalším cvičením se přesouváme na přesný opak, ticho, kdy už není co říct. Sedím vyčleněná z kruhu jako pozorovatel, i tak mezi tichy cítím nepopsatelný rozdíl. Zazvoní budík a děkuje se za účast.

Musím se přiznat, že ráno jsem měla pocit, že jdu na dva takřka stejné semináře – z anotace jsem četla herec v prostoru, improvizace, spolupráce. Na jednu stranu to byla pravda, na druhou vůbec – dá se snad říct, že jsem všechny tyhle věci viděla, pokaždé ale v úplně jiné poloze.

Mlčela, hýbala se, zrcadlila
Alice

MELANCHOLIE

Dost mě to překvapilo.

Nepřijde mi to jako divadlo poezie na úrovni celostátního kola.

Jsme zmatení.

Já jsem tomu vůbec nerozuměl. Hrozně se mi líbila ta vsuvka toho dialogu mezi autorem a redaktorkou, ale nechápal jsem zpracování těch papírků, najednou se tam objevila Show Jana Krause, tou jsem nerozuměl.

Já se musím osobně přiznat, že jsem to úplně nepochopil a úplně se mi to divadlo nelíbilo. Úplně jsem s tím kusem nebyl spokojen.

Nemáme z toho dobrý pocit.

Já moc děkuju za představení nového autora, který mi nebyl předtím znám. Děkuju, že přivádíte takovéhle téma.

Oceňuji využití originálního textu básně v písni, byť si nejsem jistá, zda to většina pochopila, ale myslím si, že je velmi dobře tam dát i originální text spolu s překladem a ctít autora textu.

Jsem trošku zmatená. U těch alternativních věcí mi občas přijde, že to chápou jen lidi, kteří to dělají.

první dojmy

rozhovor se souborem

Co vás dovedlo k výběru textu od Lva Rubinštejna?

Lukáš: My jsme měli na setkání mladých divadelníků v Šumperku dílnu, jejímž tématem bylo divadlo poezie nebo konceptuální poezie. Hráli jsme si s různými básněmi a tuhle jsme pro dílnu měli konkrétně dopředu vybranou. No a naše osmidenní dílna, stejně jako ostatní, končila inscenací. A my jsme se ještě setkali párkrát během roku, abychom si to znovu zahráli. Mimochodem dneska nám tady chybí tři lidi. Normálně nás to hraje deset.

A jak byste vysvětlili konceptualismus náctiletému účastníkovi Wolkrova Prostějova?

Soubor: NE.

Přijde vám Facebook zajímavější než beletrie?

Soubor: Teď už ne. Možná když začínal. Teď už jsou stejně všichni na instagramu.

Lukáš: Aha, tak proto je mi tam tak smutno. *Smích*

Když byste měli k představení dodat nějaký kontext, co byste řekli?

Lukáš: Hele, osmdesátá léta, Moskva. To je první věc, kterou si člověk musí představit. Rubinštejn pracuje jako knihovník a napadne ho psát poezii na kartotéční lístky. Lístky čísluje, ale vydá k tomu doporučení, tu báseň si můžete poskládat libovolně. Na každém lístku je napsaný verš. To znamená, že ta báseň má nějaký pořadí, ve kterém to napsal. To je přiznané, ale zároveň vám to dává do ruky, to znamená, vy jako čtenář jste spoluautorem té básně, tím že si to skládáte, v tom hledáte vlastní význam.

A ke vzniku představení?

Lukáš: No tuhle báseň Ivana Ryčlová překládala rovnou pro náš záměr, to znamená, překládala verše, tak aby samy o sobě něco znamenaly. Ona je v originále veršovaná, rýmovaná. Ale kdyby to bylo rýmované, tak by se ztratil vý-

znam jednotlivých vět, protože zkombinovat by to nešlo. Takže jsme to měli v češtině neveršovaně a zkoušeli jsme si s tím hrát. Každopádně na začátku představení báseň zazní v původním pořadí. A pak už je pořadí určené losem.

Kolik variant kartičky vlastně měli?

Soubor: S méně jak třemi sadami se to hrát nedá. V každé sadě je devadesát devět kartiček. Na každé kartičce je jeden verš. Takže je to třikrát celá báseň.

Který text kartičky je váš nejoblíbenější?

Soubor i Lukáš: Dnes mi není do umění.

Co je první věc, kterou uděláte, když přijedete do Prostějova?

Soubor: Sešli jsme se v altánu a opakovali jsme si text, tak abychom si ho zvládli zahrát v sedmi.

Vojta

recenze

Melancholie Lva Rubinštejna

Základ představení „Melancholie“ vznikl jako výstup třídy A (svět, poezie, koncept, divadlo) na Setkání mladých amatérských divadelníků v Šumperku v létě 2024.

Účastníci workshopu pod vedením herce a režiséra Lukáše Riegera zkoumali možnosti interpretace díla ruského básníka Lva Rubinštejna prostřednictvím dekompozice jeho básně Melancholické album v překladu Ivany Ryčlové.

Dílo bylo tvůrcem napsáno na 96 očíslovaných lístečcích.

Kromě samotného přečtení lístečků v básníkem označeném pořadí se pak tvůrci představení nechávali překvapovat a inspirovat spojeními, která vzcházela z náhodného losování jednotlivých útržků díla. Nechávali je zaznívat v předem připravených obrazech, a na herecké úrovni se snažili propojit slovní sdělení s naznačenými situacemi za vzniku vždy nových překvapivých sdělení.

To, co bylo, domnívám se, skvělou náplní práce experimentující skupiny převážně zkušených divadelníků na workshopu ohledávajícím hranice spojení básnické a divadelní formy, se pro mě ale brzy vyčerpalo. Pravděpodobnost, že z náhodného spojení vzejde smysluplný tvar, který dá nahlédnout pod hladinu původního díla a nechá z pod ní vynořit novou kvalitu, je statisticky velmi nízká, a převedení legitimního laboratorního pokusu ve veřejné vystoupení to, alespoň v mých očích, bohužel dokázalo.

Představení bohužel neprospělo ani to, že zvolený koncept – náhodné losování jednotlivých útržků básně – byl vždy také důsledně fyzicky vykonán, což podráždilo nohy snaze o práci s temporytmem kusu.

Ve snaze přidat dílu Lva Rubinštejna nový rozměr nebo je poodhalit v novém překvapivém světle, vytratil se pro mě nakonec i ten původní autorův text, a to je škoda.

Akram Georgi

TADY SI SEDNU A NAPIŠU BÁSEŇ

Velký obdiv klukům i holkám,
ztvárnili to dokonale.

A.K.

Moc krásný.
Lada B.

Bavila jsem se, je to chytlivé, i když to člověk
nechápe, tak tomu ale úplně rozumí.

Ester G.

Já se celý život pohybuju ve sportu a na nich je vidět vysoká tréninková morálka, to jsem obdivoval: souhru, přesnost a preciznost provedení. A ještě ke všemu tam je lehkost a zábava! To je obdivuhodné, zvláště při dnešní morálce různých lidí, kteří vstupují do projektů a potom z nich tak jako odstupují a nemohou a tak dále. Všechno se to povedlo a je vidět, že jsou na sebe děsně napojení, to je prostě teamwork, no.

Josef K.

Jsme nadšení. Absolute cinema. Bylo hodně zajímavé to vidět ztvárněné jinak,
než jsme to dělali my. Skvěle pracovali s hlasem.
soubor NeDIUS (Jandla hráli včera)

Bylo to super, žilo to a nikdy
to neumřelo.

Představení mě zanechává pocit naprosté hravosti, odlehčenosti a ohromně mě bavilo, jak všichni byli ponořeni do toho, čím jsou, kým jsou, a bylo mi úplně jedno, že tam vidím jakékoli obrazy, které já zrovna jako divák potřebuju vidět. Chtěla bych jim popřát, aby s touhle energií a s tímhle nasazením pokračovali, bylo to fakt skvělé.

Strašně sympatičtí, mladí lidé. Opravdu disponovaní, ale zároveň zapálení, fundovaní, vědí o čem hrají.

první dojmy

rozhovor se souborem

Jaké je hlavní sdělení vašeho představení?

Soubor: To je zajímavá otázka. Já si myslím, že by si v tom měl každý člověk najít něco svého, co ho zaujme a co se mu líbí, protože v experimentálních básních mnohdy není jasné sdělení.

A co jste si v tom našli vy?

Soubor: Že je zajímavé si hrát se zvuky, hláskami a samohláskami. I když to často vypadá jako změť písmen, tak to ve skutečnosti jsou různá slova v cizím jazyce.

Proč jste si vůbec vybrali zrovna Jandla?

Soubor: Tak my jsme si to úplně nevybrali, nám to zvolil Vlastimil Kaňka, který tu s námi dnes není. Né že by umřel, jen nedorazil, musí pracovat. A Jandl se už zpracovával, asi před dvěma lety, na táboře. Pro kontext, my jsme členy Dismanova rozhlasového dětského souboru, který má vždycky čtrnáctidenní soustředění v létě. A sice jsme si to teda nevybrali my, ale hrozně nás to baví. Pouštěli jsme si i nahrávky, jak pan Jandl tím svým chraplákem

předčítá svoje texty.

Kolik je vám vlastně let?

Soubor: Třináct, patnáct, šestnáct, dvanáct a třináct.

Mělo to, jak jste scénu sestavili nějaký hlubší význam?

Soubor: My to máme vlastně koncipované jako koncert. Jsou tam ti hudebníci a uprostřed dirigent. Gong slouží jako prostředek pro mezihru a oddělení jednotlivých scén. My čtyři jsme tady takové jako myšlenky nebo múzy toho básníka.

Co vás na tom představení baví nejvíc?

Soubor: To asi záleží na repríze, protože diváci vždycky reagují na něco jiného. Zrovna tentokrát to bylo docela konzistentní, diváci se smáli tam, kde se většinou smějí. A když reagují, tak mě to baví ještě mnohem víc a dávám do toho mnohem víc energie.

Kam byste si sedli, kdybyste chtěli napsat báseň?

Soubor: Na židli, ne? / Někam kde budu sama a budu moct přemýšlet. Takže třeba do nějakého kouta, do lesa, prostě někam, kde by byl klid. / Já

budu trochu konkrétnější, my máme na chatě takový bunkr, kde jsme si vždycky hráli jako malí, takže tam. / Já mám taky hodně specifické místo. Asi bych si sedl na kamennou lavičku pod nějaký strom. Ideálně javor. Ale nesmělo by tam foukat. / Já bych si sedl někam na Petřín. Buďto do trávy, nebo na lavičku.

Co je první věc, kterou uděláte, když přijedete do Prostějova?

Soubor: My jsme se šli rozhodně přihlásit. Mysleli jsme, že to bude takový opuštěný městečko, ale procházeli jsme cestou zpátky přes centrum a bylo to tam docela zabydlený. Udělalo to na nás dojem.

Vojta

recenze

Tady si sednu a napíšu báseň:

já míti židli
On ji má též
velké Jandl !
velké Jandl na ni stál.
Básně tady psál ál!
tady a teď ..

Ty jeho básně
nejsou jen k hlasitému čtení
nýbrž k hlubokému zamyšlení
malý Kid to znal...
Načež
mi je dal a ó jak mi je dal!

Mohl tady sedět v papučích a nic...
ale znenadála
Nadšení a Zasnění
přišlo na porotce pecivála.

Načež volá na Múzy:
Alelujá!
Totuuutadyje
Totutadyfunguje
Ó velké Jandl!
Stůl a na něm džbán
tak to je!
To je správné nastolení.

Načež
zůstat může značit zůstatvenku
taky zůstatnakoncertě
zůstatmimo
zůstatuvnitř
je tolik druhů zůstat
ale tohle zůstání
bylofajnfajnfajn
tady a teď.
Hra, radost a jazz.
Múzy to zařídily
ať zůstanou navěky
s námi.
Amen.

Sedla a tohle
napsala Ema
je to velké grrrrmmmma.

ROZBOR *divadla poezie*

Středeční rozbor s porotou nebo chcete-li lektorstvem zahájila jeho mediátorka Renata Vordová. Připomněla účastníkům, kteří nebyli přítomni na prvním festivalovém dnu, kdo je letos bude provázet na cestě porozumění divadlu poezie. Stejně jako předešlý den na ně prozradila několik zajímavostí. Pro tento rozbor se hodí připomenout, že porotce Akram Georgi býval členem Dismanova rozhlasového dětského souboru a dokonce ho tam přibral jeho samotný zakladatel. Ivo Kristián Kubák je mimo jiné vystudovaný matematik.

Znovu debatu odpálila otázka na diváky. Týkala se představení **Melancholie od Skupiny A** a zněla takto: Jaká byla v představení míra náhody? Porota se ptala proto, že se na odpovědi nedokázala shodnout. Ani diváci to nezvládli. Někdy tam náhodu viděli a někdy jim přišlo, že to až moc podezřele dobře vycházelo. Mnozí tedy usuzovali, že odpověď bude nejspíše to, že 75% náhoda opravdu byla a zbytek byl připravený text. Našli se i odvážlivci (mezi něž patřil i Vít Adamec a Renda Vordová), kteří si mysleli, že v inscenaci náhoda nebyla vůbec. Jeden z diváků mluvil také o fascinaci nad tím, kolik matematických možností se nabízel. Panovala shoda, že prvek náhody by považovali za zábavný. Soubor objasnil, že se opravdu jednalo o náhodné řazení textu s výjimkou první a

poslední scény. V prvním případě zazněla báseň tak, jak ji autor napsal. V druhém bylo účelem předat kýženou myšlenku.

Ivo Kristián Kubák se nejprve zamýšlel nad matematickým hlediskem, a proto ho napadlo, co se povídá o šimpanzích a Shakespearovi. Zavtipkoval, že by se souboru třeba taky jednou za milion let povedlo poskládat báseň zpět do původního stavu. Největší návod pro něho byla úvodní báseň. Porota nedostala žádné propozice, ale zjistila, že základ vznikl na Šumperku, následně tvar obrobili a předložili na Wolkráku. Proces geneze je tedy výstup z dílny. Dalším z návodů byl interpretovaný rozhovor s Lvem Rubinštajnem, ruským konceptuálním básníkem. Kubák obeznámil neznalé s jeho životem v socialistickém Rusku a záhadnou smrtí pod koly auta. Neodpustil si při tom zkritizovat režim, který v Rusku tehdy panoval a do jisté míry stále přetrvává v nedemokratických praktikách státu. Dále převyprávěl ve stručnosti teorii konceptuálního umění (autor byl součástí konkrétně Moskevského konceptualismu). Ve zkratce se jednalo o zásadní hravý protipól k sociálnímu realismu. „Aby nemuseli jen psát o traktorech a ženách sbírajících snopy obilí.“ U konceptuálního umění je myšlenka díla rovna formě sdělení. Zmínil také další umělce tvořící ve stejném du-

chu jako Rubinštajn - spisovatele Vladimira Sorokina a výtvarníka Viktora Pivovarova. U nás to byli například Vladimír Boudník nebo Milan Knížák. Diváci by mohli znát také Yoko Ono nebo Johna Cage a jeho skladbu 4'33. Někdy se konceptuálnímu umění říká taky návodové, protože občas umělec tvoří podle nějaké zvolené formule. Podle Kubáka by návod zvolený souborem mohl znít takto: Rozsekej verše na kousky, nasyp je do akvária a náhodně vybírej fráze. Skládej novou báseň. Doufá, že přečetl všechny kořeny a vnímal inscenaci jako jednu z možností, jak se k poezii postavit. Problém viděl v tom, že báseň nějaký význam měla sama o sobě, ale k divákům se nemohl dostat. Téma básně zároveň nemůže být pouhá „náhoda“. Ubezpečil soubor, že nezastává pietní interpretaci a věří, že správný básník má rozcupovat text na kousky, ale nejdříve musí pochopit, o čem je. Jenom tak se ho může pokusit předat dál.

Petra Němečková by charakterizovala představení jako sondu do konceptuálního umění, života autora a SSSR. Bohužel to vše pro ní zůstalo hodně formální a kladla si otázku, jakou hraje v představení roli náhoda. V půlce se totiž začala až podezřele podobať účelům situací. Bez gradace tvar ztrácel na tempo rytmu a ona se musela hodně soustředit. Ocenila čistotu for-

my, ale neumožnilo jí to dostat se do hloubky. Témata byla i vážná, ale vůbec se jí nedotýkala. Kolektivní recitace na začátku pro ni byla až moc rychlá a uhlazená, takže i když měla být návodem, nestihla jeho význam pobrat. Kvůli tomu ani nechápala, proč o tom má soubor potřebu mluvit. Situace se zástupnou řečí u kartářky nebo v talkshow jenom přidělavaly otázky. Inscenaci shrnula jako velmi zajímavý experiment, ale bohužel zůstal jen u formy, což je škoda. Nejvíce jí mrzela poslední scéna, která mohla být velmi silným zážitkem.

Akram Georgi byl rád, že viděl něco, co je výstupem ze Šumperka. Bavil ho experiment rozstříhání básně, následné náhodné skládání a pozorování, co se narodí nového. Jestli za textem soubor něco najde. Přišlo by mu to jako ztělesnění divadelního experimentu. Výsledek byl však problematický. Experiment si žil vlastním životem a nechal diváky napospas náhodám, kterým nemohli rozumět. Občas něco vyšlo a jindy se vyhrnula hromada banalit. Uznal, že herci jsou zkušení a s některými pracoval, takže ví, že jsou dokonce výborní. Ale prý i se sebevíc zkušenými herci nemůže fungovat to, že se vezme nahodilý text a bude se doufat, že se nesesype temporytmus a že herec tam dá vždy správnou emoci. Lze těžko čekat, že se všechny tyhle podmínky splní. Nová kvalita úpravou formy bohužel nevznikla a diváci nepronikli ani do hloubky. Ale to je podle Georgiho u experimentu normální. Zkrátka přichází před diváky s tím, na co

během procesu přišli. Kromě toho si soubor vybral až moc monotónní způsob losování a tím ještě více podkopal temporytmus či kouzlo ze skládání básní. „Skvělý experiment, ne moc dobré představení,“ shrnul.

Emílie Zámečníková si načetla text a život autora dopředu a hrozně ji nadchnul. Četla ho se zaujetím a dojíkala se. Při představení to, co ji fascinovalo při četbě, nevnímala. „V Šumperku jste byli na pokoji nadšení a prožívali stejné výbuchy emocí jako já. Dnes už se to omlelo a nenaskakovalo to tak, jak jste chtěli.“

Představení **Dismanova rozhlasového dětského souboru** (DRDS) s názvem **Tady si sednu a napíšu báseň** nám podruhé během dvou dnů představilo texty Ernsta Jandla, některé byly dokonce totožné. Porota po divácích na úvod chtěla, aby zkusili pojmenovat prostředí a postavy. Někdo viděl básníka a jeho myšlenky. Jiný divák zase Dismanův soubor připravující představení. Oksana Kaplanová inscenaci vnímala jako zkoušku na koncert díky gongu, stojanům a zvukomalbě. Pojmenovala to jako hudbu těl a myšlenek.

A.G. prozradil, že ač je to řada let, co ukončil své působení u DRDS, stále se každou první středu v měsíci schází s bývalými kolegy a v létě jezdívají na výlety. Zkrátka je to přátelství na celý život. Vzhledem ke znalosti prostředí by nečekal nic jiného, než že uvidí mladé hlasové profesionály. Jeho sluch už není, co býval, ale

tady slyšel úplně vše. „Ty děti jsou takoví profesionálové, že bychom se všichni od nich mohli znovu učit mluvit.“ Herci se nepotřebovali soustředit na mluvu, byli přirození. Bylo vidět, že za sebou mají dril. Zároveň všechny volby obrazů nechávaly hloubku potřebnou pro interpretaci, ale nepopíraly, že mládež zpracovává dospělácké texty. Celou dobu se Georgi skvěle bavil a příjemně ho naladilo, že viděl nevystresované interprety, kteří se baví tím, že hrají. Z inscenace sála nakažlivá radost.

E.Z. představení velmi potěšilo. Experimentální poezie je prý pro interprety velmi otevřená, a tak se někdy se stane, že si vezmou rámeček a do toho se snaží vše natlačit. U této inscenace rámeček přijala a neměla potřebu nad ním zbytečně přemýšlet. Měla neustálý pocit, že něco vzniká přímo před ní. Přirozenost tvorby mladých herců pro ni byla nesmírně příjemná. „Jandlova tvorba je zvukomalebná, je jazzová a vy jste na to upozornili. Pochopili jste Jandla a nechali nás si ho taky poslechnout.“ Ze zpracování jí také vyvstala velikost básníka. Líbil se jí falešný konec a báseň Zvonek, která tam seděla úplně přesně. Překvapilo jí, že se neobjevila báseň Dirigent, která by doplnila rámeček. Petra Němečková vznesla obavu, že by to mohlo vést k popisnosti.

Podle **I.K.K.** byly básně provázané hravostí. Během prvních tří minut měl předtuchu banálního kvarteta nebo básníka dramaticky klepajícího do psacího stroje a už se chystal, že inscenaci na rozboru rozcupuje. Zvláště autor vážně píšící,

zatímco v mizanscéně někdo zobrazuje, co tvoří, v něm vždy vyvolá pohoršení. Mezi diváky se na to konto ozval smích. Na letošním WP se Kubák setká se svou nemesis. Soubor naštěstí ke kliše nesklouzl a vyhnul se mu dokonce hravě. „Viděli jsme interprety s pretty způsoby,” vypůjčil si hlášku Tomáše Žižky, dloholetého porotce divadel experimentu. Ocenil také výběr ne tolik interpretovaných básní. Jediné v čem si porota nebyla jistá, byly civilní situace, ale odůvodnila si je jako zkoušku. A i když například otos mops nerozklíčovali, brali takové prvky jako jazzový groove. Stejně tak odvození obrazů z básně, jako byl třeba odskok na záchod. Inscenace naštěstí nejdříve situaci rozehrála, a pak

až pojmenovala. Kubák ještě poděkoval, že přivezli Jandla v originále. Aby však prý soubor nezpychl, poznamenal, že výklad situace se dostal do spirály, protože není jasné, zda autor píše a podle něho jeho múzy konají nebo je to naopak.

P.N. oceňuje i to, že to bylo velmi roztomilé a hloubka byla úměrná věku herců. Ilustrativní situace, jako byla ta s chlapcem na záchodě, dávala smysl, ačkoliv mohla být kliše.

Dle slov souboru ztvárňovali spisovatele, který se vypořádává s múzami a myšlenkami, zatímco píše báseň. Tyto múzy měly i vlastní osobnosti - zasněnost, veselost, základní potřeby a přemýšlivost. Dalo

by se to tedy interpretovat i jako koncert čtyř mozkových částí. Lektor souboru se nechtěl uzamknout do jednoho rámce a více se mu hodila volnost výkladu.

Dari

VAŠE POPRVÉ

Zdravím do Prostějova, posílám fotku mé první divadelní role, kdy asi v 8 letech jsem si zahrála v pohádce Žabka carevna. Jak je z foto zřejmé, hrála jsem hlavní roli, ale celou pohádku jsem byla utěsněná v tomto úboru a když mě z kostýmu vyprostili a mohla jsem se předvést jako carevna, vylezla jsem celá zpocená a byl konec pohádky. Takže nic moc.

Jiřina Lhotská

Když jsem obdržela výzvu od redakce, přesně jsem věděla, jakou fotku bych ráda poslala. Je mi 7 let, mám krásné bílé šaty, stojím na forbíně obrovského jeviště, daleko za mnou je sbor spolužáků a já poprvé sólově recituji. Ponořila jsem se tedy do krabice od bot, kde mám všechny fotky z dětství. Doma jí familierně nazýváme "krabička traumat".

Renata Vordová

Televize-přítel nebo zloduch?

Televize vypadá jako krabice od bot, která mluví, zpívá, drnčí a mele od rána do noci. Když se zapne, musí být absolutní ticho a klid. Nikdo, ale vůbec nikdo nesmí cvičit, dělat domácí úkol, žehlit, spát a rachotit, hrát hry, jíst atd. jakmile něco šustne nebo někomu klesne hlava, hned se rozčiluje a křičí. Křičí hlavně, když jsou zprávy. Jak vysílá detektivku, ozve se každou chvíli nějaká strašná „rána. To po chvíli bolí uši. Jak se někdo dlouho dívá, bolí ho oči, chce jít pryč, ale ona mu to nedovolí. Hned na něj začne valit spousty informací, do toho ještě křičí, nahlas zpívá a burácí. Po delší době jí to unaví. Jenže vypnout se musí tajně, aby to nevěděla, jinak by bylo velmi zle.

Má i své kladné stránky. Jestliže dávají pohádku, to se pomalu uklidňuje a po pohádce se může rychle, ale rychle vypnout. Při vysílání naučných filmů a dokumentů svolá všechny čle-

ny rodiny. Vypravuje zcela na místě a to všichni rádi poslouchají. Po vysílání pořadu se musí okamžitě vypnout. Jinak...jinak začne zase dirigovat.

Vít Roleček, 2003

Milá redakce,

vzpomněla jsem si díky vám, že pár takových „pokladů“ mám ještě u rodičů, ale bohužel tam se hned tak nedostanu.

Aspoň tedy už dost ošuntělá, věkovitá vzpomínka na jednu fotku: ve školce jsme v rámci besídky pro rodiče recitovali nejrůznější říkanky a zpívali písničky. Vladěnka na té fotce stojí před řadou dětí. Má tlusté bavlněné punčocháče, tmavou krátkou sukýnku a bílé tričko. Dlouhé vlasy stahuje ohon s velkou mašlí. V jedné ruce drží vařečku a dle výrazu velmi důležitě a zaujatě recituje zřejmě něco k tématu vaření. To je víceméně vizuální vzpomínka.

První „vědomá“ je už z 1. stupně ZŠ. Paní třídní učitelka Dočkalová nám přinesla Špalíček veršů a pohádek Fr.Hrubína a my se ve třídě střídáme ve čtení. Na mě přišla řada u Perníkové chaloupky. Zjišťuju, jak moc mě baví číst nahlas a ostatním. Později se přidává přání, aby tomu mému čtení někdo další rozuměl a ještě později snad až „posedlost“ najít skvělý text, ten pochopit, „opracovat“ a podělit se. Ještě o pár let později se přidávají kamarádi (podobně chtiví) a touha setkávat se s nimi bobtná a přelévá se do různých podob. Až dosud.

Vladka B.

A tady prvotina od Magdaleny Gracerové, text, který jí vyšel ve školním časopise ve 3. třídě:

Šla Jednička do světa
Potkala tam dvojku
Kampak milá dvojko jdeš?
Viděla jsi trojku?

Trojka cestu ztratila
Snad ji někde najde
Až se čtyřka objeví
Za pětkou si zajde

Jedna, dva, tři, čtyři, pět
To jsou hezká čísla.
Sešitu pak nesluší
Poslední dvě místa.

NÁPRAVNÍK

Někdy se některé věci neřeknou, protože se předpokládá, že se prostě ví. No, nevěděli...
A co z toho vzešlo? Dvě čistě růžové stránky ve druhém čísle našeho zpravodaje.
Mohli bychom říct, že jsme chtěli, abyste měli prostor pro poznámky...
Mohli bychom říct, že je to místo, kam si můžete doplnit to, co vám ve zpravodaji chybí...
Mohli bychom říct, že dělit čtyřmi je pro nás moc těžká matematika...
Ale jsme lidi zaprvé a novináři poprvé. Tak se přiznáváme, omlouváme a teď už víme!

The Juice přinesli krásnou trsací atmosféru na jiwe a pravý nefalšovaný rock'n'roll, jenž se rozléhal Prostějovskými ulicemi. Teplý vzduch středeční noci byl naplněn smíchem a zpěvem a na chvíli jako bychom se vrátili v čase a svět (minimálně ten náš) zachvátila Beatles horečka.

---

otázka dne

Co uděláte jako první, když přijedete na Wolkrův prostějov?

Zlobím. / Obejmu se s Peťkou. / Půjdu se ubytovat. / Přesně vím, co, ale říct to nemůžu. / Jdu se osprchovat. / Zajdu do své oblíbené kavárny, tady kousíček od náměstí je taková ulička, když projdeš dozadu, tam je úplně skvělá kavárna, dělají tam výbornou praženou kávu. Poté si dám na náměstí zmrzlinu, která je taky skvělá, a pak si udělám plán, do jakých sekáčů půjdu. / Zaplatím účastnický poplatek. / Jdu se zaregistrovat do Duhy. / Jdu si vzít placku. / Rozkokuám se. Potřebuju si kolem sebe vytvořit bezpečné prostředí, kdy mám pocit, že sem nějak patřím. / Koupím si Vincentku v Bille. Teďka je ve slevě! / Tradičně si jako první pivo dám v restauraci na náměstí Plzeň za 69 korun. Korunu jim nechám dýško. / Většinou shořím obrovským horkem. / Vystoupím z auta. / Jdu hledat Radka. / Rozhlídnu se.

ptala se Alice

RedakceWP

- sledujte nás na instagramu
  - máte něco na srdci - přijďte za námi nebo nám napište na redakcewp@gmail.com
-

Redakce Wolkrova Prostějova 2025

Lenka Čurdová, Alice Knoblochová, Darina Strnadová, Klára Lubinová, Vojtěch Vacke,
sazba: Klára Tondlová, foto: Marek Gerhard

Vydává NIPOS ARTAMA

neprošlo jazykovou korekturou